א'

ת.צ. 45888/05/12

בבית משפט השלום
נצרת

בעניין: **דרור אסיאג, ת.ז. 021529557**
ע"י ב"כ עוה"ד גולן נפתלי
משד' ארלוזורוב 25, עפולה 1828010
טל': 04-8391444 פקס: 153-48391444
דוא"ל: Office@Golann-Law.co.il

התובע

-נגד -

דין שיווק וקליה בע"מ ח.פ. 512451105
מרחוב הבנאי 3 ת.ד. 405, מודיעין 7171301

הנתבעת

02 -10- 2017

סכום התביעה: 50 ₪ לכל צרכן – מוערך ב- 750,000 ₪ לכל הקבוצה

תובענה ייצוגית

1. הצדדים

א. התובע הינו תושב ישראל, בעל מודעות לתזונה נבונה, הנוהג לרכוש ולצרוך מעת לעת ממוצר הנתבעת **"פלפל אדום קלוי במי מלח" (להלן: "המוצר")** אשר על גבי תווית אריזתו **לא גולה לצרכנים כי זה מכיל תוסף מזון מסוג מגביר חוזק/ חומר מייצב/ חומר משמר**.

ב. הנתבעת מייבאת את המוצר ומשווקת אותו ללקוחותיה **בכל רחבי הארץ**, באמצעות רשתות המזון הגדולות שסניפיהם מצויים בפריסה ארצית, מכולות, מעדניות וכו'.

2. רקע

א. להתנהלות השחקנים בענף המזון, השפעה ישירה על בריאות הציבור, עת יש בידם הכוח, הידע והמשאבים להשפיע על טיב, איכות ומהות המזון. לכל אלו, השפעה ישירה על בריאות הציבור, אשר מכניס לגופו את אותם מוצר שעשויים לקבוע את איכות חייו, משך חייו וכו'.

ב. לצרכן כמעט ואין יכולת לדעת מהן יתרונותיו או חסרונותיו של המוצר, אלא על פי המידע שמצוי על אריזתו.

ג. חוק הגנת הצרכן אינו מותיר מקום לספק, ומחייב באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי כל עוסק ידאג כי מוצר היוצא תחת ידיו יסומן כהלכה בהתאם להוראות החוק, התקנות והתקנים הרלוונטיים למוצר. על אחת כמה וכמה, כאשר מדובר על מוצר מזון, המשמש לצריכה גופנית פנימית, המחייב לגלות לצרכן בגילוי נאות פרטים כגון רכיבי המוצר, איכותם, טיבם וכו'. **דבר שלא נעשה בענייננו!**

ד. אוטונומיית הצרכן אמורה להישמר במלואה במקרה של מילוי הוראות חוק הגנת הצרכן הדין. כפועל יוצא, המשמעות המיידית של **הפרת הדין הינה פגיעה בצרכן**, שאילו היה מבין מה תכונות המוצר שהוא מכניס לגופו- לא היה צורך אותו.

ה. תוספי מזון (להבדיל מתוספי תזונה) הינם חומרים המוספים למזון או למשקה מתוך מטרה טכנולוגית. בין התוספים ניתן למנות חומרים משמרים, מגבירי חוזק, צבעי מאכל, מייצבים, מגבשים, ממתיקים וכו'[1]. השימוש בחומרים אלה נועדו להאריך חיי המדף של מוצרים, לשפר את מראם וכו'.

ו. בשנים האחרונות עלתה המודעות הצרכנית של צרכני מוצרי המזון, באופן בו צרכנים (כדוגמת התובע) **יעדיפו מוצרים ללא תוספי מזון כגון חומרים מגבירי חוזק, מייצבים, משמרים** וכו' על מוצרים הכוללים תוספים אלו, או יעדיפו לחלופין לנסות ולהכין המזון בבית באופן עצמאי במידת האפשר. התפישה היא כי צריכה מתמשכת של כמות תוספים עלולה להיות מסוכנת עקב הצטברותם בגוף, וכי באופן כללי בטוח יותר בריאותית להימנע מרכיבים שאינם נחוצים לצורך ייצור מצרך המזון באופן לא תעשייתי ושכל תכליתם לשפר טעמו/ להגביר טעמו, לשמרו, לייצבו וכו'.

החומר קלציום כלוריד שסימונו הכימי הינו E509 המכונה גם סקווסטראנט[2], הינו תוסף תזונה העשוי מסידן כלורי. מטרתו הטכנולוגית היא הגברת חוזק, ולעיתים אף שימור. החומר מגיע בצורה של פתיתים לבנים, בשקים תעשייתיים, ומוסף למוצר כתוסף מזון זר, אשר אינו נחוץ לצורך הפקת המוצר, אלא לצורך שיווקי של הגברת חוזק, ייצוב ו/או שימור המוצר באמצעות התערבות חומר חיצוני[3]. החומר חשוד כגורם יתר לחץ דם[4], היווצרות קרישי דם ואף שקיעת סידן.

בין אם התפישה הצרכנית הינה נכונה או שגויה, ידוע היטב לשחקנים בענף המזון כי צרכנים רבים מעדיפים כיום לרכוש מוצר שאינו כולל חומרים מגבירי חוזק, משמרים, מייצבים, על פני מוצר הכולל חומרים מסוג זה. על כן, קל לנצל את חוסר הידע של צרכן הקצה ההדיוט, ולהסתיר מעיניו מידע שהיה גורם לו לוותר על רכישת המוצר, כפי שקרה במקרה דנן.

---

[1] ראה הגדרות התקנות-" תוסף מזון - "חומר המוסף למזון למטרה טכנולוגית ,שאינו נועד לצריכה כשלעצמו כמזון או כרכיב בו ,ולמעט חומר מסייע ייצור ,תוסף תזונה וחומר טעם וריח;
"מטרה טכנולוגית - "מטרה הקשורה לייצור ,עיבוד ,הכנה ,טיפול ,אריזה ,הובלה או אחסון של מזון ,לרבות שיפור מראהו ,ריחו , מרקמו ,טעמו או צבעו;

[2] https://www.goleango.com/miscellaneous-additives.php

[3] אין המדובר על סידן רגיל, אשר במקרים מסוימים מסייע לבעלי מחסור בסידן, אלא בחומר שנזקו גדול מתועלתו כאשר זה נצרך במטרה להשלים חוסר בסידן בגוף האדם. סוגי סידן טובים להשלמת מחסור הם קלציום גלוקונט או כיליטד קלציום, בו הסידן קשור לחומצות אמיניות. אין לתת קלציום פוספאט ולא קלציום כלוריד – נזקם גדול מתועלתם. ראה אתר טבעלייף http://www.tevalife.com/article.asp?id=338י

[4] https://www.drugs.com/pro/calcium-chloride.html

ז. באתר המועצה הישראלית לצרכנות, נכתב בעניין תוספי מזון כך[5]:

"תוספי מזון הם חומרים המוספים בתהליך הייצור לחלק ממוצרי המזון לצורך מטרה טכנולוגית (כגון שימור, שיפור מרקם), אשר לא נועדו, כשלעצמם, לצריכה כמזון. תוספי המזון אינם כוללים חומרי טעם וריח ותוספי תזונה (בעיקר ויטמינים ומינרלים).
בארץ נהוגה השיטה האירופאית של סימון תוספי מזון, על ידי קוד מספרי המתחיל באות .E תוספי מזון כוללים צבעי מאכל (E100-E199) חומרים משמרים, (E200-E299) חומרים מעכבי חימצון ומווסתי חומציות-(E300 E399)ממתיקים (E420-E421; E950-E969) מתחלבים, חומרים מייצבים, חומרים מעבים וחומרי קרישה (E400-E499) חומרים מווסתי חומציות ומונעי התגיישות (E500-E599) מחזקי טעם, (E600-E699) אנטיביוטיקה . (E700-E799) חלק מתוספי המזון משמשים במספר תפקידים, כמו חומרים מעכבי חימצון שיכולים להוות גם חומרים משמרים.

אי גילוי מלוא המידע אודות המוצר לצרכנים, פוגע ביכולתם לקבל החלטה צרכנית נבונה. ראה דבריו של מנכ"ל המועצה הישראלית לצרכנות, עוה"ד אהוד פלג[6]:

"הסתרת מידע מן הצרכנים כדי למנוע מהם לקבל החלטות רכישה נבונות מהווה הפרת אמון כלפי הצרכנים וחוטאת לשורש ההתקשרות העיסקית. הסכמה בין מוכר מרצון לקונה מרצון כשלשניהם גמירות דעת (הבנה ונכונות להיכנס להסכם מכר) ביחס לעיסקה. התנאי הבסיסי לכך הוא שכל פרטי העיסקה ידועים ל-2 הצדדים. הדברים נכונים בודאי ביחס לפרטים שידיעתם ע"י הצרכנים יש בה כדי להשפיע על רצונם להיכנס לעיסקה בתנאים המוצגים להם ובעיקר במחיר הנידרש מהם .ערכו של מוצר או שירות מבחינת הצרכן, וערכה של התמורה לכסף בעיניו – היחס עלות-תועלת -- הם שיקולים שאסור למנוע מצרכן לבחון ע"י הסתרת מידע מפניו. מי שנוהג כך, נוהג בחוסר יושר, בערמומיות פסולה ומעוות את משמעותו של הרצון החופשי בחיי המסחר .שאלת מיליון הדולר היא מדוע מרשים לעצמם בתי–עסק לנהוג בדרך לא הוגנת כלפי הצרכנים. התשובה לצערנו טמונה בכותרת השאלה: מיליון הדולר. דומה כי במבחן ההתנגשות בין ערך ההגינות לבין אינטרס "מיקסום הרווחים" – אנשי עסקים רבים לא רואים כלל דילמה, ועושים כל שבאפשרותם כדי להגביר את רווחיהם על גב הצרכנים. "
[ההדגשות הוסף]

ח. ראה גם דברי בית המשפט המחוזי בחיפה, אשר אישר תובענה ייצוגית במסגרת פסק דין שניתן ב- **ת"א (מחוזי חיפה) 1169-07 לאה הראל נ' שטראוס מחלבות בע"מ ושטראוס גרופ בע"מ** (מיום 20.10.2010. פורסם בנבו):

[5] http://www.consumers.org.il/category/food-supplements-e-numbers
[6] http://www.consumers.org.il/item/without_secrets

"יכולתו של הצרכן להשוות מחירים היא נשמת אפה של צרכנות, וכל הגבלה או מניעה של יכולת זו כמוה כפגיעה ביכולתו לקבל החלטות צרכניות מושכלות... התובעת טענה שהנזק שנגרם לה הוא העדר אפשרות להשוות את מחירי המוצרים למחירי מוצרים אחרים, דבר שהיה אפשרי אם המשיבות היו מסמנות את אריזות המוצרים כנדרש על פי התקן. נזק כזה אמנם אינו נזק ממוני או רכושי, אך הוכר בפסיקה כנזק שיש לפצות עליו. ומאז שנפסקה ההלכה בעניין ראבי (ראו: עא 1338/97 תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ראבי , נז (4) 673 (2003)) אין עוד מניעה הלכתית להכיר בפגיעה שתיגרם לצרכן ביכולתו לקבל מידע, שיאפשר לו להשוות מחירים ולרכוש את המוצר שבו יחפוץ על יסוד שיקולי מחיר, איכות ושאר שיקולים שהם רלוונטיים להחלטה צרכנית, כנזק שהוא בר פיצוי בתובענה מעין זו שלפנינו (ראו למשל: בש"א (ת"א) 1877/06 (תא 1036/06) שרית טל נ' מרכז רפואי רבין (קמפוס בילינסון) (טרם פורסם, [פורסם בנבו] 31.5.10)). נזק כזה ניתן לראות כנובע הן מהפרת החובה החקוקה והן מהפרת איסור ההטעיה המיוחסות למשיבות ומשום כך אין מנוס מלדחות טענה זו של המשיבות." [ההדגשות הוספו]

ראה גם דו"ח הרשות להגנת הצרכן לשנת 2011[7]:

אינטרס הציבור: חוקי הגנת צרכן באים ליצור **שכבת הגנה מיוחדת** לצרכנים המתקשרים בהסכמים עם ספקים לרכישת מוצר או שירות. לידתם של חוקים אלה בצורך בדין כופה לטובת הצרכן כשנקודת המוצא היא כי מערכת היחסים החוזית של הצרכן עם הספק מתרחשת בזירה **בלתי מאוזנת מעיקרה**: הספק – ישות מסחרית, בעלת מידע ויתרון; והצרכן הביתי – פרט בודד, נחות במידע, שאינו בקי בתעשייה ולרוב אינו נהנה מכוח מיקוח ממשי כלפי הספק. על כן באים חוקי הגנת הצרכן ומטילים על ספקים חובות מוגברות כלפי צרכנים שעיקרן איסור הטעייה, חובות גילוי, סימון ואי ניצול מצוקת הצרכן.

הדגש ברציונל של חוקים אלה אינו נעוץ רק בחולשת הצרכנים וב"מאזן הצדק" בין הספק, הנהנה מיתרונות של כוח ומידע, לצרכן. **האינטרס הציבורי בקיומם של דיני הגנת צרכן הוא רחב** בהרבה: המדובר באינטרס כלל משקי שאופקיו רחבים מחלוקת עושר בין ספק לצרכן: חוקי הגנת צרכן חזקים, הנאכפים ביעילות מונעים עיוות קשה **בהקצאת המשאבים** – דיני הגנת צרכן יעילים מונעים מציאות בה צרכנים רוכשים מוצרים ושירותים שאינם נחוצים להם, או רוכשים מוצרים ושירותים נחותים ולקויים, הכול בגלל שהספקים יכולים לעשות שימוש בעמדה עדיפה ולהטעות וללחוץ על צרכנים לבצע רכישות בלתי מושכלות שאינן מדעת. דיני הגנת צרכן אפקטיביים ומתקדמים מביאים להקצאה נכונה ויעילה של המשאבים במשק: הם מאפשרים לצרכנים קבלת החלטות מושכלות, על בסיס מידע מלא ונטול לחצים אגרסיביים של ספקים; הם גורמים לספקים **להתחרות "לגופו של ענין"** (On the Merits), על האטרקטיביות של המוצרים, מחירם ואיכותם, ולא על שיבוש דעתם של הצרכנים והבאתם לרכישות שאין הם מעוניינים בהן באמת.

אכיפה הולמת של חוקי הגנת צרכן מביאה גם לשימוש נכון יותר של הספקים במשאבים שלהם: לא תחרות על פיתוי לחץ והטעיית לקוחות והבאתם בדרך לא

[7] http://economy.gov.il/Trade/ConsumerProtection/Documents/AnnualReport2011.pdf

דרך לרכישת מוצרים ושירותים, אלא הפנית כל המשאבים ליצירת מוצרים טובים וזולים יותר. כללו של דבר, דיני הגנת צרכן יעילים גורמים לכך כי קהל הצרכנים במשק, שאינו אלא הציבור הרחב בכללותו, ירכוש את המוצרים והשירותים שהוא אכן מעונין בהם ואשר הם התואמים ביותר את צרכיו. בכך מוגשמת מטרה כלכלית חשובה: השימוש היעיל ביותר במשאביו של הציבור הצרכנים למקסום הרווחה הכלכלית ולהשאת התחרות והיעילות של הספקים.

3 כללי

א. התובע מקפיד על אורח חיים בריא, והוא נוהג לרכוש ולצרוך ממוצר הנתבעת מעת לעת, מתוך אמונה לפיה אין הוא מכיל תוסף מזון כלשהו.

מצ"ב תמונות ממוצר הנתבעת, **מסומנות ב'.**

ב. באחת הפעמים בהן צרך התובע מהמוצר, הבחין שהרכיב **קלציום כלוריד** המופיע ברשימת הרכיבים שעל תווית אריזת המוצר לא מוכר לו. חיפוש במרשתת וגילה כי מדובר על תוסף מזון המשמש בתעשיית המזון, בעיקר לצורך הגברת חוזק.

ג. בדיקה שערך התובע במוצרים אחרים שלא מתוצרת הנתבעת, העלתה כי במסגרת רשימת הרכיבים, נרשם לצד תוספי המזון ברשימת הרכיבים גם **מהי מטרת הוספתם (הגברת חוזק/ שימור/ מניעת התגיישות/ צביעה וכו')**, והוא החל לחשוד כי המדובר בחובה שבדין לציין מהי מטרתו של רכיב שהוסף למוצר.

התובע העדיף שלא לצרוך עוד את המוצר אך שמר את אריזתו.

מצ"ב העתק תמונות מוצרים אחרים עליהם סומן כהלכה מהי מטרתו הטכנולוגית של רכיב המשמש "תוסף מזון", **מסומנות ג'.**

ד. התובע פנה לבא כוחו לצורך התייעצות משפטית, שהעלתה כי בהתאם לפרסומי משרד הבריאות ב- **"רשימת תוספי מזון על-פי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001 (נובמבר 2016):**

רכיב ה- **קלציום כלוריד** הרשום ברשימת הרכיבים שבמוצרים **הינו תוסף מזון בעל הסימון E-509 אשר מטרתו הטכנולוגית עלי פרסומי משרד הבריאות הינה הגברת חוזק.**

להלן רשימת המטרות הטכנולוגיות מטעם משרד הבריאות:

מספר E	שם תוסף מזון	תפקיד טכנולוגי
E479(b)	Thermally oxidized soya bean oil interacted with mono. and diglycerides of fatty acids	מתחלב
E481	Sodium stearoyl-2-lactylate	מתחלב, מייצב
E482	Calcium stearoyl-2-lactylate	מתחלב, מייצב
E483	Stearyl tartrate	חומר לטיפול בקמח
E491	Sorbitan monostearate	מתחלב
E492	Sorbitan tristearate	מתחלב
E493	Sorbitan monolaurate	מתחלב
E494	Sorbitan monooleate	מתחלב
E495	Sorbitan monopalmitate	מתחלב
E500	Sodium carbonates	מווסת חומציות, חומר תפיחה, מונע התגיישות
E500 (i)	Sodium carbonate	מווסת חומציות, חומר תפיחה, מונע התגיישות
E500 (ii)	Sodium hydrogen carbonate	מווסת חומציות, חומר תפיחה, מונע התגיישות
E500 (iii)	Sodium sesquicarbonate	מווסת חומציות, חומר תפיחה, מונע התגיישות
E501	Potassium carbonates	מווסת חומציות, מייצב
E501 (i)	Potassium carbonate	מווסת חומציות, מייצב
E501 (ii)	Potassium hydrogen carbonate	מווסת חומציות, מייצב
E503	Ammonium carbonates	מווסת חומציות, חומר תפיחה
E503 (i)	Ammonium carbonate	מווסת חומציות, חומר תפיחה
E503 (ii)	Ammonium hydrogen carbonate	מווסת חומציות, חומר תפיחה
E504	Magnesium carbonates	מווסת חומציות, מונע התגיישות, מייצב
E504 (i)	Magnesium carbonate	מווסת חומציות, מונע התגיישות, מייצב
E504 (ii)	Magnesium hydroxide carbonate	מווסת חומציות, מונע התגיישות, מייצב
E507	Hydrochloric acid	מווסת חומציות
E508	Potassium chloride	מקריש
E509	Calcium chloride	מגביר חוזק
E511	Magnesium chloride	מגביר חוזק
E512	Stannous chloride	מעכב חמצון, מייצב
E513	Sulphuric acid	מווסת חומציות
E514	Sodium sulphates	מווסת חומציות
E514 (i)	Sodium sulphate	מווסת חומציות
E614 (ii)	Sodium hydrogen sulphate	מווסת חומציות
E515	Potassium sulphates	מווסת חומציות
E516 (i)	Potassium sulphate	מווסת חומציות

ה. עוד הודיע בא כוח התובע לתובע, כי אי סימון מטרת הרכיבים לצידם מהווה עבירה על סעיף 6 **לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001** (להלן: "**התקנות**") הקובע כך:

סימון מזון המכיל תוסף מזון

> 6. (א) מזון ארוז מראש המכיל תוסף מזון מן המפורטים בתוספת הראשונה, יסומן ברשימת הרכיבים שבו, בשם תוסף המזון **וכן באחד משמות הקבוצות המפורטות בתוספת השניה בהתאם למטרתו הטכנולוגית העיקרית**.
>
> (ב) מזון ארוז מראש המכיל תוסף מזון שאינו מן המפורטים בתוספת הראשונה יסומן, ברשימת המרכיבים במזון, בשם תוסף המזון או מספר ה-E שלו **וכן באחד משמות הקבוצות המפורטות בתוספת השניה בהתאם למטרתו הטכנולוגית העיקרית**.

העתק העמודים הרלוונטיים מ"רשימת תוספי מזון על-פי תקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון), התשס"א-2001, מהדורה מעודכנת נובמבר 2016", המפורסמת באתר משרד הבריאות[8], **מסומנים ד'.**

ו. החומר חשוד כגורם יתר לחץ דם[9], היווצרות קרישי דם ואף שקיעת סידן.

ז. לתובע לא היה מושג כי הוא צורך תוסף מגביר חוזק או כל תוסף אחר כלשהו החשוד כבלתי בריא. מתוספי מזון הוא תובע הוא ככל האפשר להימנע מתוך תפישה לפיה עדיף לצרוך מוצרים שלא הוספו להם רכיבים לצורך השגת מטרה טכנולוגית שאיננה טבעית.

ח. התובע, שחש כי הוטעה ע"י הנתבעת, וכי הטעייתו היא שגרמה לו לקחת חלק בעסקה שאיננה מתאימה לצרכיו, חש כי גם האוטונומיה הפרטית שלו נפגעה, עת הכניס לגופו חומרים מהם ביקש דווקא להימנע. **אילו חובה זו היתה מקוימת ע"י הנתבעת, היה התובע מבין כבר במבט**

[8] https://www.health.gov.il/UnitsOffice/HD/PH/FCS/Documents/fcs_list.pdf
[9] https://www.drugs.com/pro/calcium-chloride.html

<u>ראשוני במוצר טרם רכישתו, כי זה מכיל תוסף מזון כגון התוסף דנן, והוא לא היה רוכש וצורך אותו!</u>

ט. למעשה התובע הוטעה, עת לא נגלה לפניו המידע הנכון שהיה מאפשר לו לבצע **קניה מושכלת תוך השוואת איכויות המוצר ביחס למחיר (value for money), וקבלת גילוי נאות באשר <u>לאיכויותיו האמיתיות</u> של המוצר באמצעות הבנת <u>טיבו</u>,** והדבר הכשיל אותו מקבלת פרט מהותי אודות טיב המוצר ושלל ממנו את היכולת להשוותו למוצרים אחרים ו/או להעדיף להכין המוצר בבית.

י. הנתבעת "גנבה את דעתו" של התובע מתוך מטרה כלכלית ברורה להגדיל את היקף מכירות המוצר ורווחי הנתבעת על חשבון הצרכנים המוטעים.

יא. בהבטחותיה המטעות, הנתבעת הפירה ברגל גסה את הוראות סעיף 3.3 לתקן 1145 (להלן: "**התקן**"), שהינו תקן רשמי ומחייב, ובכך הפירה גם את הוראות **צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון), תשנ"ט-1998.** כל זאת, כאשר לא פעלה לפי הוראות סעיפים הנ"ל, הקובעים כי "**כל סימון יהיה נכון, לא מטעה וניתן להוכחה**".

יב. הנתבעת מודעת לכך שציון מטרת החומר על תווית האריזה, עשויה להביא עליה הפסד כספי. זאת עקב כך שצרכנים רבים יבינו מהן התכונות והאיכויות האמיתיות של המוצר ביחס למוצר אחרים, ועקב סיבה זו היא הצהירה הצהרה מטעה בפני צרכניה. אילו היה התובע מבין זאת, הוא היה מעדיף לנסות ולהכין את המוצר בבית ו/או לאתר מוצר אחר.

יג. הפער שבין איכות המוצר בפועל ובין האיכות לה ציפו הצרכנים, מהווה הפסד עבור התובע והצרכנים. לענין זה, מופנה בית המשפט הנכבד לקביעות בית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרת ת.א. 2474/02 **רותם תומר נגד מת"ב בע"מ** מיום 20.3.2007 (פורסם בנבו).

יד. התובע יטען כי נזקו הממוני יעמוד על עלות המוצר אותו רכש לאחרונה (15 ₪). זאת היות והתובע והצרכנים רכשו וצרכו מוצר, כשהם האמינו כי תכונותיו שונות מהתכונות שלבסוף נתגלו ככאלו שאינן עונות על הציפיות. זאת לפנים משורת הדין ומבלי להביא בחשבון מוצרים קודמים שרכש התובע.

טו. אילו ידע התובע ואילו ידעו הצרכנים אודות תכונות ורמת המוצר, כלל לא היו רוכשים אותו מלכתחילה.

טז. לתובע נגרם גם נזק שמוגדר כנזק שאינו ממוני, עקב פגיעה באוטונומיה, אובדן טוטאלי של אמונתו בנתבעת, ועוגמת הנפש שנגרמה מהטעייתו.

יז. התנהגות הנתבעת, שללה מהתובע את האפשרות הכה בסיסית להשוואת טיב ומחיר המוצר למוצרים מקבילים, אשר מיוצרים ומשווקים ע"י המתחרים, ואשר איכותם התגלתה בדיעבד כטובה לא פחות. לפיכך, יוערך נזק התובע ב- 35 ₪, כפי שיוערך גם נזקו של כל צרכן מצרכני הנתבעת, אשר נגרמה לו עוגמת הנפש עם גילוי העובדה לפיה המוצר כן מכיל חומרים משמרים ו/או מייצבים/ מסמיכים.

יח. יחס בלתי אחראי ובלתי הוגן זה כלפי הצרכנים, ראוי לביקורת ולגינוי, תוך חיוב הנתבעת לפצות את כלל ציבור לקוחותיה על נזקיהם הממוניים והבלתי ממוניים, הנוגעים הן להשבה והן לפיצוי.

יט. התנהלות הנתבעת, מקימה עילת תביעה חוזית, עשיית עושר ולא במשפט, הטעיה והפרת חובה תקוקה באופן שפוגעת במעמדו הבסיסי של הצרכן, בכבודו ובאוטונומיה שלו.

4. <u>הגדרת הקבוצה</u>

א. סעיף 10(א) לחוק תובענות ייצוגיות, קובע כי לאחר אישור הגשת התובענה הייצוגית, יגדיר ביהמ"ש את קבוצת התובעים.

ב. אין בידי התובע הנתונים או הכלים לדעת מה גודל הקבוצה במדויק.

ג. במהלך הדיון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, יהא זה מתבקש לחייב את הנתבעת למסור נתונים שבידיה בנוגע למספר הצרכנים הרלוונטיים לתובענה. בדרך זו ניתן יהיה לאמוד את מספר חברי הקבוצה באופן מדויק יותר.

ד. היקף הקבוצה וגובה הנזק לחבריה, יוערך על הצד הנמוך על דרך האומדנה, לפי החישוב הבא: מתוך הערכה שמרנית כ- 15,000 צרכנים צרכו ממוצרי הנתבעת מבלי שידעו אודות כך שהם מכילים תוספי מזון, במכפלת הנזק הממוני המוערך (15 ₪) והנזק הבלתי ממוני המוערך (35 ₪)- הפיצוי המוערך לכלל הקבוצה יוערך באופן שמרני בסך של 750,000 ₪.

5. <u>הטיעון המשפטי</u>

5.1 <u>עילת ההטעיה וחוק הגנת הצרכן</u>

כ. כאמור, פרק ב' **לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א 1981**, קובע איסור "**הטעיה וניצול מצוקה**" של הצרכן. סעיף 2 לפרק זה, אוסר על הטעיית צרכן, בין אם במעשה, במחדל, בעל-פה, בכתב או בכל דרך אחרת, בכל ענין מהותי אשר עלול להטעות את הצרכן:

> **"2. (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:**
>
> **(1) <u>הטיב, המהות</u>, הכמות והסוג של נכס או שירות;**
>
> **(2) המידה, המשקל, הצורה <u>והמרכיבים של נכס</u>;"...**
>
> **(4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם;**
>
> **(5) דרכי הטיפול בנכס;...**

(9) תאריך הייצור של הנכס או תאריך תפוגתו;...

(14) חוות דעת מקצועית או תוצאות של בדיקה שניתנו לגבי טיב הנכס או השירות, מהותם, תוצאות השימוש בהם, והסיכונים הכרוכים בהם;..."

כא. סעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן, מוסיף וקובע כך:

"(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות."

כב. סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן, קובע כי הצרכן הנפגע בעקבות ההטעיה הנובעת מסעיף 2 לחוק זה- זכאי לפיצויים מהעוסק.

כג. אין כל ספק כי במעשיה ובמחדליה, הטעתה הנתבעת את התובע את הצרכנים הנמנים עם הקבוצה, עת **עניינים מהותיים בעסקה הנוגעים לפירוט הסיכונים שבצריכת המוצר, העלמתם במכוון והטעיה.**

כד. ההטעיה כמצוין לעיל, בענייני **"טיב, מהות, כמות, סוג הנכס, מידה, משקל צורה ומרכיבים"**, נכללת בגדר **סעיפים 2(א) (1), (4), (5), (9) ו-(14) לחוק הגנת הצרכן**, ומצביעה על כך שהטעיית התובע הינה **<u>בעניין שהינו מהותי על פי הגדרת המחוקק</u>**.

כה. סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן קובע כי היה על הנתבעת להזהיר את התובע מפני **"<u>תכונה</u>"** הידועה להן על המוצר. דבר שלא נעשה בענייננו:

"(א) עוסק חייב לגלות לצרכן –

(1) כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס;

(2) כל תכונה בנכס המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה למשתמש בו או לאדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל;

(3) כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת; אולם תהא זו הגנה לעוסק אם הוכיח כי הפגם, האיכות או התכונה או הפרט המהותי בנכס היו ידועים לצרכן.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על שירות."

כו. הנתבעת ניצלה בעזות מצח את מצוקת התובע ואת **<u>בורותו</u>** בניגוד לסעיף 3 (ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כך:

"לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בורותו, או הפעלת השפעה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת."

כז. סעיף 6 לחוק הגנת הצרכן קובע כי האחריות להטעיה בעיצוב האריזה, קיימת גם על היצרן כמי שמפר הוראות סעיף 3.

כח. סעיף 7 לחוק הגנת הצרכן קובע כי ככל שההטעיה היתה בפרסומת, יש לראות גם בכך כהפרה של סעיף 2.

כט. סעיף 6 **לתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון) 1935** קובע כי "**כל חבילה או פתק אסור שיהא רשום על פניהם או שיכילו איזו סימן- כתובת- תיאור ציורי או איזו הערה אחרת אשר יש בהם... כדי להביא את הקונה לידי סברה כי טיבו של החומר שבחבילה או ערך המזון שלו הם שונים מן הטיב וערך המזון האמיתיים שלו**".

ל. חובת הגילוי החלה על הנתבעת הופרה, עת אלו לא פירטה לכלל צרכניה על התכונות ואופי המוצר. פירוט מדויק בהתאם לחובת הסימון הקוגנטית, היה מביא לכך שהתובע והצרכנים לא היו מביאים את העסקה לפועל מלכתחילה, דבר שהיה ידוע היטב לנתבעת.

לא. **ההטעיה החמורה של התובע, אשר נוצל ע"י הסתרת פרטים מהותיים מעיניו, הנוגעים לאיכות המוצר ומרכיביהם, מהווה עושק לכל דבר וענין, בהיעדר גילוי נאות שנעשה באופן מכוון על מנת להוציא מהתובע כספים בניגוד לדין.**

לב. **אי קיום הוראות הדין, הסב ומסב לתובע ולצרכנים נזק כלכלי, כאשר הדרך האחת והיחידה לאכוף על הנתבעת את קיום הוראות הדין הינה באמצעות הכלי המתקרא תובענה ייצוגית.**

לג. **לאור כך שחוק הגנת הצרכן מעניק סעד של פיצוי בשל הפרת הוראותיו, הרי שאין ספק כי הדבר כולל גם השבת התמורה לתובע או לפחות חלקה. זאת עקב הפרת הוראות קוגנטיות, שאינן משתמעות לשתי פנים, אשר גורמת בכך להטעיית הצרכנים.**

לד. **ההטעיה והניצול של התובע אשר רכש וצרך מוצר נחותים, מהווה ללא ספק עושק והפרת חובת הגילוי הנאות של פרט מהותי בעסקה ו/או של תכונה ייחודית של המוצר ומצדיק את ביטול העסקה והשבת התמורה.**

5.2 <u>עילת תביעה מתוקף חוק החוזים</u>

א. סעיף 15 **לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג 1973** (להלן: "**חוק החוזים**"), מקנה לתובע את הזכות החוקית לפעול לביטול החוזה עם הנתבעת, תוך עמידה על כל סעד המגיע לו:

> "**15. מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעיה שהטעהו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לענין זה, "הטעיה" - לרבות אי-גילוין של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלותן.**"

ב. סעיף 22 לחוק החוזים, מוסיף וקובע כי אין בהוראות פרק ב' לחוק החוזים כדי לגרוע מזכאות התובע לכל תרופה אחרת.

ג. התובע יטען כי בהתנהגות הנתבעת, גרמה היא להטעייתו ולהטעיית חברי הקבוצה. התובע ניזוק בעלות הקרן של המוצר (20 ₪) באופן ישיר.

ד. **התובע רשאי לתבוע הצהרה לפיה העסקה בין הנתבעת לתובע הינה <u>בטלה מעיקרה</u>, עת מקור העסקה נובע מהטעיה וגרימת הסתמכות לא נכונה.**

5.3 <u>עילת הפרת חובה חקוקה</u>

א. סעיף 63 **לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]**, קובע את יסודות עוולת הפרת החובה החקוקה, בהטילו אחריות על מי שאינו מקיים חובה חוקית המוטלת עליו, ובאשר גרם בכך לאדם אחר לנזק:

> **"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.**
>
> **(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."**

ב. חמישה יסודות לעוולת הפרת החובה החקוקה:

1. קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק.
2. החיקוק נועד לטובת הניזוק.
3. המזיק הפר חובה חוקית.
4. נגרם נזק לניזוק עקב ההפרה.
5. הנזק הינו אחד מהנזקים אליהם התכוון דבר החוק.

ראה לענין זה ע"א 145/80 **<u>ועקנין נ' מ.מ. בית-שמש</u>** (פורסם בנבו) (להלן: "**פס"ד ועקנין**").

ג. חובת הגילוי החלה על הנתבעת הופרה, עת לא פירטו לכלל הצרכנים על התכונות ואופי המוצר. פירוט מדויק בהתאם לחובת הסימון הקוגנטית, היה מביא לכך שהתובע והצרכנים לא היו מביאים את העסקה לפועל מלכתחילה, דבר שהיה ידוע היטב לנתבעת.

ד. הנתבעת דרסה ברגל גסה את הוראות החיקוק הנ"ל, כאשר בחרה לעשות דין לעצמה באי מתן מידע בסיסי, מהותי וחיוני בידי הצרכן. זאת מתוך כוונה תחילה לשלול מהצרכן את היכולת לאמוד את תכונתו הייחודית של המוצר.

ה. בכך, נתמלאו כל היסודות לעוולת הפרת החובה החקוקה, כפי שנמנו **בפס"ד ועקנין**.

ו. הוראות סעיף 3 **לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1958** קובעות כי השר יעשה שימוש בסמכות להתקנת צווים לצורך מניעת הונאת הציבור. דהיינו כי מטרת הצו באה בדיוק על מנת למנוע את ההטעיה וההונאה שנעשתה במקרה דנן:

"3. היסוד לשימוש בסמכות (תיקון: תשל"ב)
לא ישתמש שר בסמכותו לפי חוק זה, אלא אם היה לו יסוד סביר להניח שהדבר דרוש לקיום פעולה חיונית, למניעת הפקעת-שערים וספסרות או למניעת הונאת הציבור"

5.4 <u>פגיעה באוטונומיה</u>

א. הפסיקה הכירה בעוולה זו ככזו המקימה עילה לפיצוי, כפי שהדבר בא לידי ביטוי ביתר שאת, בע"א 1338/97 <u>תנובה נגד ראבי</u> (פורסם בנבו), במסגרתו נקבע בין היתר כך:

"הנזק הלא ממוני לו טוען התובע, מאופיין בתחושת הגועל הנובעת מכך שמדובר בסיליקון, על כל המטען האסוציאטיבי המלווה חומר זה. לדעתי, נזק מסוג זה הוא לכאורה נזק בר-פיצוי. הטעיה בדבר תכולת החלב במקרה זה היא, לכאורה, בגדר פגיעה באוטונומיה של הפרט. אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה, למשל, לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני והסתבר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. מי שתובע לקנות חלב דל שומן דווקא, לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו אחוז השומן גבוה, ולהפך. בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידיאולוגיה בה הוא מאמין כדרך לחיים נכונים או בריאים. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שתובע לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן. הפגיעה באוטונומיה של הפרט כמצדיקה פיצוי הוכרה כבר בפסיקתו של בית משפט זה: ע"א 2781/93 דעקה נ' בית החולים כרמל חיפה, פ"ד נג(4) 526). בעניין זה לא נמסר למטופלת מידע שהיה צריך להימסר לה בהתאם לחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996. הטיפול הרפואי שבוצע לא גרם נזק. התביעה התבססה על פגיעה באוטונומיה בטענה שעצם ביצועו של טיפול בלא הסכמה הוא-הוא הנזק. ...

לשאלה באיזו מידה עוגמת נפש של צרכן במצב דברים זה היא בבחינת נזק הנובע ממהלכם הטבעי של הדברים אין תשובה אחידה אשר קורצה מעור אחד. עשויים אכן להיות מצבים קיצוניים בהם הטעייה לגבי מרכיביו של

מוצר אכילה, גם כשאין בהם נזק בריאותי, עשויה להיות בעלת חשיבות מיוחדת לצרכן מהיבטים שונים: למשל, מהבחינה ערכית, מבחינת השקפת עולמו, או עקב קיומה של העדפה מוגדרת למוצר בעל מרכיבים מסויימים לצורך השגת תכלית ספיציפית. כך למשל, הצגת מוצר אכילה ככשר למרות שאינו כשר, או הצגת מזון כמזון אורגני אף שאינו כזה, או הצגת מוצר כדל-שומן בעוד שלמעשה הוא רב-שומן עשויות במקרים מסוימים להוליד נזק לא ממוני שניתן לומר במידת וודאות כי הוא נגרם באורח טבעי ובמהלכם הרגיל של הדברים כתוצאה ישירה מעוולת הנתבע. בסוג מקרים אלה, מצויה בלב הצרכן העדפה ברורה ומוגדרת למוצר בעל איפיון מסוים – בין העדפה שמקורה בערכי דת והשקפת-עולם, בין העדפה הנובעת מערכי טבעונות, ובין העדפה הבנויה על תכלית לשלוט בהיקף הקלוריות הנצרכות מהמזון, וכיוצא באלה עניינים. פגיעה בהקשרים אלה בזכותו של הצרכן לבחור את המוצר הראוי בעיניו היא פגיעה ממשית בתחום העדפותיו כפרט, ונזקו הכללי מפגיעה זו אינו קשה להוכחה...״

ב. אין כל ספק כי הטעיית התובע גרמה לאי נוחות רבה באופן העולה כדי פגיעה באוטונומיה.

ג. התובע יעריך את הפגיעה באוטונומיה שלו באופן שמרני- 35 ₪.

5.5 <u>עילה בהתאם לעשיית עושר ולא במשפט</u>:

א. סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל״ט-1979 (להלן:״**חוק עשיית עושר ולא במשפט**״) קובע כך :

״מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.״

ב. הצרכן ההדיוט רוכש בתמימותו את המוצר, תוך הסתמכות על פרסומי הנתבעת באתר האינטרנט, המאדירים את איכות וטיב המוצר ומבלי להיות מודע לכך שהמוצר אינו איכותי כלל ועיקר.

ג. הנתבעת הטעתה את לקוחותיה, חברי הקבוצה, ובכך התעשרה שלא כדין על חשבונם. חברי הקבוצה זכאים לקבל את כספם ו/או חלקו בחזרה.

ד. על כן, יטען התובע כי יש לחייב את הנתבעת להשיב לצרכנים את כספם, בהתאם לקריטריונים אשר ייקבעו ע״י בית המשפט הנכבד.

6 <u>הסעדים לחברי הקבוצה</u>

א. כאמור, מתבקש ביהמ"ש הנכבד לפסוק לחברי הקבוצה סך של 50 ₪ כפול מספר הצרכנים, בגין השבת סכום התמורה ובגין פגיעה באוטונומיה.

ב. סעיף 20(א) לחוק תובענות ייצוגיות, מאפשר לבית המשפט להפעיל שיקול דעת בעניין פסיקת פיצוי לקבוצה.

הכלל הוא, כי בית המשפט יפסוק פיצוי ספציפי לכל חבר וחבר בקבוצה. באם תישאר יתרה לאחר החלוקה לחברי הקבוצה שאותרו, תועבר זו לאוצר המדינה:

"20. (א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד במידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

(1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותה לפיצוי או לסעד כאמור;

(2) על כך שכל חבר קבוצה יוכיח את זכאותה לפיצוי כספי או לסעד אחר;

(3) על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה, ובלבד שסכום הפיצוי הכולל ניתן לחישוב מדויק על יסוד הראיות שבפני בית המשפט; הורה בית המשפט על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל כאמור, רשאי הוא להורות בדבר חלוקה בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותה לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; נותרה יתרת סכום לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, יורה בית המשפט על העברתה לאוצר המדינה."

ג. לאור כך שיהא זה קשה עד בלתי אפשרי לאתר את כל חברי הקבוצה, מוצע כי במקרה שכזה יעשה בית המשפט שימוש בסמכותו על פי סעיף 20(ג) לחוק, הקובע מנגנון ייחודי לפסיקת פיצוי לטובת הציבור, באופן הבא:

"(ג) מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

ראה לענין זה גם פסק דינה של כבוד השופטת מ. נאור במסגרת ע"א 1338/97 תנובה נגד ראבי (פורסם בנבו), במסגרתו נקבע כך:

"שאלת הסעד ושאלת הגדירתה של "הקבוצה" הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת חלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים פוטנציאליים. נראה לי שפתרון אפשרי לקושי בזיהוי חברי הקבוצה שסביר שאכן יתעורר הוא שייקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור... לבית המשפט סמכות רחבה לקבוע את הסעד, ועמדתי היא שגם בתביעות לפי חוק הגנת הצרכן ניתן לקבוע סעד לטובת הציבור או לטובת הקבוצה".

7 סיכום

א. לבית המשפט הנכבד הסמכות לדון בתביעה.

ב. בקשה זו נתמכת בתצהיר התובע.

ג. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל התביעה ולחייב את הנתבעת לשלם לקבוצה סך של 50 ₪ כפול מספר הצרכנים המוערך ב- 15,000, בגין השבת סכום התמורה ובגין פגיעה באוטונומיה.

ד. להורות על מתן צו עשה כנגד הנתבעת, המורה לה לתקן אריזת המוצר ולסמנה על פי הדין.

ה. לפסוק גמול מיוחד לתובע.

ו. לפסוק שכר טירחה לעורכי הדין של התובע, על פי שקול דעתו ובהתאם לקריטריונים הקבועים בסעיפים 22 ו- 23 לחוק תובענות ייצוגיות.

גולן נפתלי, עו"ד

ב"כ התובע

